

Gorzów Wlkp., dnia 23 października 2014 r.

WOJEWODA LUBUSKI

PS-V.431.5.2014.HPie

**Pani
Anna Wierzbińska
Kierownik
Miejsko – Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Rynek 33
66-120 Kargowa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1456 ze zm.), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31 poz. 206 ze zm.) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. w dniu 9 września 2014 r. przeprowadził kontrolę problemową w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kargowej (ul. Rynek 33, 66 – 120 Kargowa) w zakresie realizacji wybranych zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych. Kierownikiem jednostki kontrolowanej od 7 stycznia 2011 r. jest Pani Anna Wierzbińska.

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu zasadności przyznawania zasiłków rodzinnych wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej oraz rzetelność i terminowość sporządzania sprawozdań z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych za okres od 1 października 2012 r. do 31 października 2013 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny dnia 9 września 2014 r. w składzie:

- Hanna Piekarska - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadająca Upoważnienie Wojewody nr 281-1/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 r. - przewodnicząca zespołu kontrolnego.

- Joanna Kaszewczuk - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadająca Upoważnienie Wojewody nr 281-2/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 r. - członek zespołu kontrolnego.

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 27 sierpnia 2014 r. znak sprawy: PS-V.431.5.2014.HPie, za pośrednictwem listu poleconego z potwierdzeniem odbioru.

Jednostka kontrolowana realizuje zadania zlecone na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1456 ze zm.), Uchwały nr X/54/91 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 26 marca 1991 r. w sprawie powołania Ośrodka Pomocy Społecznej, Uchwały nr 0007.224.2013 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 18 lutego 2013 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Kargowej, Upoważnienia nr 0052.2.2011 Burmistrza Kargowej z dnia 7 stycznia 2011 r. w sprawie upoważnienia Pani Anny Wierzbińskiej Kierownika OPS w Kargowej do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, Upoważnienia nr 0052.11.2011 r. Burmistrza Kargowej z dnia 17 stycznia 2011 r. w sprawie upoważnienia Pani Ewy Kowalewskiej Pracownika Socjalnego OPS w Kargowej do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, w przypadku nieobecności Kierownika OPS oraz Zarządzenia nr 2000.1.2011 Kierownika OPS w Kargowej z dnia 25 stycznia 2011 r. w sprawie ustalenia regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kargowej.

Z regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kargowej wynika, iż w skład struktury organizacyjnej Ośrodka wchodzi komórka organizacyjna „świadczenia rodzinne” – Referent prowadzący świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz działania wobec dłużników alimentacyjnych. Zadaniem wynikającym z ustawy o świadczeniach rodzinnych zajmuje się Pani Sylwia Nozderko – starszy referent do spraw świadczeń rodzinnych. Natomiast nadzór nad prawidłową realizacją powyższego zadania sprawuje Pani Anna Wierzbińska – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Kargowej.

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielała Pani Sylwia Nozderko – starszy referent do spraw świadczeń rodzinnych OPS w Kargowej na podstawie upoważnienia nr 077.50.2014 Burmistrza Kargowej z dnia 8 września 2014 r. do udzielania wyjaśnień i udostępniania

dokumentów w sprawach prowadzonych przez OPS w Kargowej objętych kontrolą przez Lubuski Urząd Wojewódzki.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

1. Zasadność przyznawania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – *oceniono pozytywnie.*

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy kontrolowana jednostka przyznaje zasiłek rodzinny wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej z należytą starannością i w oparciu o obowiązujące przepisy przyznawania świadczeń rodzinnych. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową próbowano ustalić:

- czy jednostka kontrolowana wydawała decyzje przyznające prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w oparciu o kompletny wniosek – § 2 ust. 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie trybu i postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2013 r., poz. 3)?

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba kompletnych wniosków w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji.*

Zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2014 r., kontroli poddano losowo wybraną dokumentację 13 osób, którym w okresie od 1.11.2012 r. do 31.10.2013 r. wypłacono zasiłek rodzinny wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w wielodzietnej rodzinie. W toku kontroli ustalono, iż 100 % skontrolowanych decyzji było wydanych w oparciu o kompletny wniosek. Do wniosku dołączone były m. in.: zaświadczenia ze szkoły, zaświadczenia lub oświadczenia stwierdzające wysokość dochodów rodziny natomiast uwierzytelnione kopie dokumentów tożsamości osoby ubiegającej się o zasiłek rodzinny, skrócony odpis aktu urodzenia dziecka oraz orzeczenie o niepełnosprawności albo o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, w przypadku gdy w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne znajdują się

przy wnioskach na inne okresy zasiłkowe. Wyjaśnień w wyżej wymienionej sprawie udzieliła Pani Sylwia Nozderko. Zastrzeżenia budzi jedynie fakt, iż na jednym wniosku, który złożyła Pani (*) nie widniała data wpływu wniosku do Ośrodka Pomocy Społecznej.

- czy decyzje wydawane były terminowo, zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego? (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba terminowo wydanych decyzji w stosunku do decyzji skontrolowanych.*

Skontrolowano 13 decyzji przyznających prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej i ustalono, iż wszystkie decyzje wydane były z zachowaniem terminów, o których mowa w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.). Terminowość wydawania decyzji nie budzi zastrzeżeń, decyzje wydawane są bez zbędnej zwłoki, nawet w dniu złożenia wniosku o przyznanie świadczenia.

- czy postępowanie prowadzone było zgodnie z rozdziałem 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych, rozporządzeniem MPiPS w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne oraz z kodeksem postępowania administracyjnego?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *Postępowanie zgodne z rozdziałem 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych, rozporządzeniem MPiPS w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne oraz KPA.*

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 782 ze zm.)

rodzinne (Dz. U. z 2013 r. poz. 3) określony został wzór wniosku o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego. Podczas przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż wszystkie skontrolowane postępowania w sprawie przyznania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej jednostka kontrolowana weszczynała zgodnie ze wzorem wniosku określonym w załączniku nr 1 ww. rozporządzenia. Jednostka stosowała również odpowiednie wzory oświadczeń zgodne z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

W toku postępowania kontrolnego ustalono, iż wszystkie skontrolowane wnioski miały zaznaczony sposób wypłaty świadczenia – przelew i podany przez wnioskodawcę nr konta bankowego. Również stwierdzono, iż prawidłowo wyznaczony był termin wypłaty zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami – zgodnie z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w którym określona została zasada ustalania wypłaty świadczenia.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 prawo do zasiłku rodzinnego przysługuje: rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka; opiekunowi faktycznemu dziecka; osobie uczącej się. Natomiast zgodnie z art. 12a ust. 1 dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Stwierdzono, iż we wszystkich skontrolowanych postępowaniach zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przyznano osobie uprawnionej do tego świadczenia.

Wszystkie skontrolowane decyzje odbierane były przez wnioskodawców osobiście w siedzibie Ośrodka. W toku postępowania kontrolnego ustalono, iż w przypadku 7 decyzji brakowało daty odbioru decyzji. Dotyczy to następujących decyzji: decyzja nr OPS.4600.148.2012 z dnia 29.10.2012 przyznająca świadczenia Pani (*), decyzja nr OPS.4600.327.2012 z dnia 16.10.2012 przyznająca świadczenia Pani (*), decyzja nr OPS.4600.58.2012 z dnia 01.07.2012 przyznająca świadczenia Pani (*), decyzja nr OPS.4600.260.2012 z dnia 28.09.2012 przyznająca świadczenia Panu (*), decyzja nr OPS.4600.88.2012 z dnia 13.09.2012 przyznająca świadczenia Pani (*), decyzja nr OPS.113.2012 z dnia 10.09.2012 przyznająca świadczenia Pani (*), decyzja nr OPS.4600.243.2012 z dnia 22.10.2012 przyznająca świadczenia Pani (*).

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 782 ze zm.)

- czy zasiłek rodzinny wraz z dodatkiem przyznawany był we właściwej wysokości (art. 6, art. 12a ustawy o świadczeniach rodzinnych)?

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *Liczba właściwie przyznanych świadczeń w stosunku do skontrolowanych decyzji (wysokość świadczenia).*

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

1. 77,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia;
2. 106,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia;
3. 115,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia.

W przypadku 2 decyzji nastąpiła zmiana wysokości zasiłku rodzinnego i zastosowanie miał art. 25 ust. 2 „w przypadku gdy w okresie zasiłkowym dziecko osiągnie wiek powodujący przejście do następnej grupy wiekowej, zasiłek rodzinny wypłaca się w wysokości odpowiadającej nowej grupie wiekowej dziecka, od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana”.

Natomiast zgodnie z artykułem 12a ust. 2 dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, przysługuje w wysokości 80,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Skontrolowano 13 decyzji, w których przyznano zasiłek rodzinny wraz z dodatkiem w prawidłowej kwocie, zatem 100 % decyzji wydana została prawidłowo.

- czy zasiłek rodzinny wraz z dodatkiem przyznawany był osobom spełniającym kryterium dochodowe (art. 5 ust. 1 i 2 w/w ustawy)?

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *Liczba wydanych decyzji dla osób spełniających kryterium dochodowe.*

Zgodnie z art. 5 ust. 1, 2 zasiłek rodzinny przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 539,00 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu

niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 623,00 zł. Na podstawie skontrolowanej dokumentacji ustalono, iż 12 decyzji zostało przyznane osobom, które nie przekroczyły kryterium dochodowego. Natomiast w przypadku 1 decyzji nastąpiło przekroczenie dochodu zgodnie z art. 5 ust. 3 „(...) gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie lub dochód osoby uczącej się przekracza kwotę uprawniającą daną rodzinę lub osobę uczącą się do zasiłku rodzinnego o kwotę niższą lub równą kwocie odpowiadającej najniższemu zasiłkowi rodzinnemu przysługującemu w okresie, na który jest ustalany, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przysługiwał w poprzednim okresie zasiłkowym. W przypadku przekroczenia dochodu w kolejnym roku kalendarzowym zasiłek rodzinny nie przysługuje.” Zatem 100 % decyzji wydana była prawidłowo.

- czy organ właściwy wydał upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych (art. 20 w/w ustawy)?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *Posiadanie stosownego upoważnienia przez osobę prowadzącą postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych.*

W trakcie kontroli ustalono, iż pracownik merytoryczny zajmujący się realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w tym przyjmowaniem i weryfikacją wniosków o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, posiada w swoim zakresie czynności realizację powyższych zadań. Decyzje podpisywane są przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kargowej, który posiada stosowne upoważnienie do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych i do wydawania w imieniu Burmistrza Kargowej decyzji administracyjnych. W przypadku nieobecności Kierownika Ośrodka upoważnionym do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń, a także do wydawania decyzji jest inny pracownik, który posiada stosowne upoważnienie Burmistrza Kargowej.

2. Rzetelność i terminowość sporządzania sprawozdań z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych za okres – IV kwartał 2012r. – I-III kwartał 2013 r. - oceniono pozytywnie.

- czy jednostka kontrolowana terminowo i rzetelnie zgodnie ze stanem faktycznym sporządzała sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych (art. 33 ust. 2c w/w ustawy, §2 ust. 1 rozporządzenia MPiPS z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych)?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *Rzetelne i terminowe sporządzanie sprawozdań w okresie objętym kontrolą w stosunku do terminów obowiązujących jednostkę kontrolowaną w zakresie sprawozdawczości.*

W toku kontroli ustalono, na podstawie dat przekazanych sprawozdań do Centralnej Aplikacji Statystycznej, iż sprawozdania rzeczowo – finansowe z wykonania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych zawierające dane rzeczowe o realizacji ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz informacje o wypłaconych świadczeniach rodzinnych i kosztach ich obsługi, składkach na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz składkach na ubezpieczenia zdrowotne za IV kwartał 2012– I-III kwartał 2013 r. przekazano w następujących terminach:

- IV kwartał 2012 r. – 14.01.2013 r.
- I kwartał 2013 r. – 17.04.2013 r.
- II kwartał 2013 r. – 04.10.2013 r.
- III kwartał 2013 r. – 08.10.2013 r.

Gmina składa wojewodzie ww. sprawozdanie w terminie do 15. dnia miesiąca następującego po upływie każdego kwartału. Natomiast termin przekazania sprawozdania za I kwartał 2013 r., zgodnie z §3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej gmina składa wojewodzie sprawozdanie za I kwartał 2013 r. w terminie do dnia 30 kwietnia 2013 r. Ustalono, iż sprawozdania za okres IV 2012 r. – III kwartał 2013 r. zostały przekazane z zachowaniem terminu.

Z analizy sprawozdania rzeczowo – finansowych za III kwartał 2013 r. wynika, iż w miesiącu wrześniu zasiłek rodzinny wypłacono 270 rodzinom w łącznej kwocie

102 233 zł, z tego kwotę 45 302 zł wydano na zasiłki rodzinne, a kwotę 56 931 zł wydano na dodatki do zasiłku. Fakt ten potwierdza lista wypłat za miesiąc wrzesień 2013 r.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – w toku kontroli nie stwierdzono naruszenie przepisów prawa w zakresie: zasadności przyznawania zasiłków rodzinnych wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- rzetelność – zastrzeżenia budzi jedynie brak daty wpływu na 1 wniosku oraz przy odbiorze 7 z 13 decyzji brakowało daty odbioru. Sprawozdania z zakresu świadczeń rodzinnych sporządzane są rzetelnie oraz z zachowaniem terminu.

W toku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

W zakresie zasadności przyznawania zasiłków rodzinnych wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej:

- na wniosku złożonym przez Panią (*) nie widniała data wpływu wniosku,
- w przypadku decyzji nr. OPS.4600.148.2012 z dnia 29.10.2012 przyznającej świadczenia Pani (*), decyzja nr OPS.4600.327.2012 z dnia 16.10.2012 przyznającej świadczenia Pani (*), decyzja nr OPS.4600.58.2012 z dnia 01.07.2012 przyznającej świadczenia Pani (*), decyzja nr OPS.4600.260.2012 z dnia 28.09.2012 przyznającej świadczenia Panu (*), decyzja nr OPS.4600.88.2012 z dnia 13.09.2012 przyznającej świadczenia Pani (*), decyzja nr OPS.113.2012 z dnia 10.09.2012 przyznającej świadczenia Pani (*), decyzja nr OPS.4600.243.2012 z dnia 22.10.2012 przyznającej świadczenia Pani (*), brakowało daty potwierdzenia odbioru decyzji.

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do znajdującej się w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kargowej książki kontroli pod pozycją Nr 3.

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 782 ze zm.)

Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanych uchybień jest Kierownik Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kargowej Pani Anna Wierzbińska, która sprawuje nadzór nad prawidłową realizacją zadań zleconych wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Z uwagi na stwierdzone uchybienia zalecam:

- w przypadku składania wniosków należy umieszczać datę wpływu wniosku,
- w przypadku odbioru decyzji należy umieszczać datę odbioru decyzji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185 poz. 1092) oczekuję w terminie 30 dni, liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Jan Świrepo
Wicewojewoda Lubuski